

Między książkami

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OPOLU

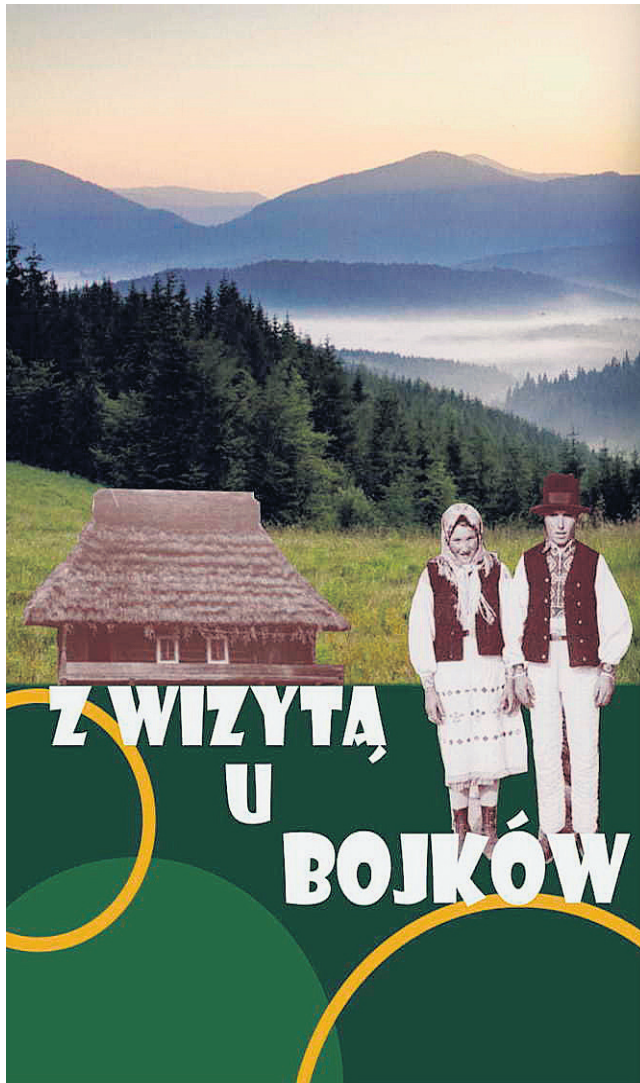
Z wizytą u Bojków

Wystawa

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu zaprasza w podróż do świata Bojków – lub jak sami woleli o sobie mówić – Hirniaków, Werchowyrńców, ludzi gór (ponieważ samo określenie „Bojko”, kojarzone z człowiekiem upartym i prymitywnym lub też z handlarzami wołów, było dla nich obraźliwe). Ta grupa etnograficzna obejmowała górali pochodzenia wołoskiego i rusińskiego.

Była to ludność trudniąca się przede wszystkim pasterstwem, choć Bojkowie zajmowali się również wyrębem lasów, pracowali w tartakach i przy wypale węgla. Od wschodu graniczyli z Huculami, od zachodu z Łemkami.

Wystawa „Z wizytą u Bojków” przybliży tereny w obwodzie iwano-frankińskim (stanisławowskim), gdzie najliczniejsze grupy Bojków najliczniej zamieszkiwały okręg doliński. Dzięki współpracy z Obwodową Publiczną Biblioteką Naukową w Iwano-Frankiwsku na Ukrainie możemy pokazać Opolanom Bojków zamieszkujących te tereny również współcześnie. Bojkowie pielęgnują swoje tradycje i starają się zachować swoją

kulturę – w licznych miejscowościach odbywają się festiwale bojkowskie, które są ważnym elementem dla jej podtrzymania.

Wystawa daje możliwość przebycia podróży w przeszłość, zobaczenia fragmentu świata, który zachował się jedynie we wspomnieniach i na fotografiach z I połowy XX wieku.

Powiat Dolina stanowił u początków ubiegłego wieku oraz w okresie międzywojennym modny cel wyjazdów wakacyjnych. Na wystawie można będzie zobaczyć atrakcje turystyczne i ciekawe zakątki tego terenu z największymi jego miejscowościami – Doliną, Bolechowem i Rożniatowem.

Na zaprezentowanych fotografiach i widokówkach można dostrzec zakłęty w nich magię kresowych reminiscencji od wspaniałych widoków pasm i szczytów górskich, po bojkowskie chaty i drewniane cerkwie, ulice miasteczek, fabryki, żupy solne, tartaki – piękno tego, co stworzyła natura i tego, co zbudował tu człowiek. Wystawa daje możliwość zagłębienia do fotograficznych atelier, gdzie pozowali niegdyś eleganci, których tożsamość niestety dziś pozostaje zagadką.

FILM

FESTIWAL FILMÓW „SPUTNIK NAD OPOLEM”

Festiwal Filmów Rosyjskich „Sputnik nad Opołem” odbędzie się w naszym mieście już po raz szósty.

Stanowi on lokalną replikę odbywającego się od 15 lat w Warszawie festiwalu „Sputnik nad Polską”. Dzięki współpracy opolskiego oddziału Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód, Stowarzyszenia Opolskie Lamy i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej opolska publiczność będzie miała okazję zobaczyć kilka wybranych, najnowszych produkcji rosyjskiej kinematografii.

Wśród nich znajdzie się film „Wielorybnik”, przenoszący nas do świata autochtonicznej młodzieży mieszkającej na Czukotce, „Francuz” – historyczny obraz poświęcony znalnemu dysydentowi i obrońcy praw człowieka, Aleksandrowi

Ginzburgowi, czy „Wróżka” – naukowo-fantastyczna opowieść pokazująca siłę hejtu w Internecie.

Filmom towarzyszyć będzie koncert piosenek rosyjskich bardów w wykonaniu Evgena Malinowskiego, spotkania autorskie i podróżnicze, konkurs fotograficzny i wystawa „Wielka Rosja w małym kadrze” oraz konferencja naukowa „Sztuka zwierciadłem duszy rosyjskiej”. Wydarzenia będą się odbywać w wybrane dni lipca, sierpnia i września w namiocie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej oraz w Kinie Meduza. Projekt jest współfinansowany przez Urząd Miasta Opola oraz Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia. Wstęp na wszystkie wydarzenia w ramach festiwalu będzie darmowy, a spotkania będzie można śledzić także dzięki transmisjom online.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna ma przyjemność zaprosić Państwa na wystawę zatytułowaną „Z wizytą u Bojków”, której wernisaż odbędzie się 5 lipca o godzinie 17.00 w ogrodzie WBP, przy ul. Piastowskiej 20. Ekspozycji towarzyszyć będzie wykład Tomasza Kuby Kozłowskiego z Domu Spotkań z Historią w Warszawie, zatytułowany „W Dolinie Świcy. Od Bolechowa i Doliny do Wygody i Przełęczu Wyszkiwskiej”.

Na wystawie zorganizowanej z okazji 20-lecia podpisania umowy o współpracy międzyregionalnej pomiędzy Województwem Opolskim i Obwodem Iwano-Frankińskim zaprezentowano materiały z prywatnej kolekcji Tomasza Kuby Kozłowskiego, zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu oraz Obwodowej Publicznej Biblioteki Naukowej w Iwano-Frankiwsku. Ekspozycję w Galerii WuBePe oglądać będzie można do 30 lipca.

Babel

Nie tylko o języku

Jeżeli wierzyć Księdze Rodzaju – to przez butnych budowniczych mitycznej wieży językowy świat rozpadł się na tysiące cząstek. A dokładnie – choć ciężko o aptekarską dokładność – na od 6 do 7 tysięcy języków. O małym wycinku tego lingwistycznego świata opowiada Gaston Dorren w książce „Babel. W dwadzieścia języków dookoła świata” (tł. Anna Sak, wyd. Karakter).

Ten niderlandzki lingwista i poliglota w swojej książce przedstawia specyficzne cechy języków od wietnamskiego, przez m. in. koreański, turecki, jawański, perski, japoński, suahili, niemiecki,

francuski, rosyjski, portugalski, arabski, hindi-urdu, aż po angielski. A robi to w porywającym i pełnym autoironicznego humoru stylu.

Jednak „Babel” Dorrena jest także o czymś znacznie ważniejszym niż sam język. O ludzkim zachowaniu, które nasza mowa kształtuje i o tym, jak sama jest przez to zachowanie kształtowana.

Taki na przykład jawański, dla uczących się go potrafi być prawdziwą torturą z powodu swoich form grzecznościowych. Ma ich trzy. Zatem słowa muszą być dobierane w kontekście. W przeciwnym razie może się zdarzyć, że choć zdanie będzie zarówno zrozumiałe jak i poprawne gramatycznie – użyjemy niechcącej formy grubiańskiej,

czym w najlepszym razie nie zyskamy sobie sympatii rozmówcy.

W japońskim spotkamy się ze swoistą lingwistyczną segregacją płciową – mężczyznom i kobietom przypisane są inne słowa na opis tych samych rzeczy. I tak np. mężczyźnie wolno „siadać do kolacji przy kwiatach”, podczas gdy kobieta „zasiada do wierzchołku przy kwieciu”.

Turecki natomiast jest przykładem na to, jak język może podlegać politycznym wpływom. Po rezygnacji w 1928 roku z pisma arabskiego na rzecz alfabetu łacińskiego język turecki przeszedł nie tylko zmianę na poziomie alfabetycznym, ale i w samym słownictwie. Na dodatek zadziałało się to w zawrotnym jak

Zapis rozmowy z Gastonem Dorrenem Czytelnicy mogą oglądać na Facebooku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej.

na system lingwistyczny tempie, zaledwie kilkudziesięciu lat. W konsekwencji dziś młodemu pokoleniu Turków trudno jest zrozumieć własnych dziadków. A wszystko to w imię nowoczesności.

Ma Gaston Dorren talent do wyszukiwania największych

językowych dziwactw, i opisywania ich z humorem i znawstwem.

Popularność „Babelu” sprawiła, że już w sierpniu do polskich księgarni trafi kolejna książka tego autora, „Gadka. W sześćdziesiąt języków dookoła Europy”, a my w chwili

oddawania tego numeru do druku szykujemy się do spotkania z autorem. Jeżeli wszystko poszło dobrze to zapis rozmowy (w języku angielskim) Damiana Koniarka z Gastonem Dorrenem mogą Państwo oglądać na Facebooku Biblioteki Obcojęzycznej WBP.

Zaczytane wakacje, literacki relaks

Zaczytane Opolskie

Ach, cóż to był za czerwiec! Dzięki różnorodnemu programowi projektu „Zaczytane Opolskie” każdy miłośnik literatury mógł znaleźć coś właśnie dla siebie.

Z prof. Stanisławem S. Nicieją odbyliśmy pasjonującą jak zwykle podróż w kresową przeszłość. Jakub Szamałek opowiedział m.in. o pułapkach czyhających na nas w sieci i dlaczego nie warto mieć profilu na Facebooku. Ilona Wiśniewska zabrała nas w podróż do bardzo zimnych krajów, a z Magdaleną Grzebałkowską spojrzeliśmy na wojnę oczami dziecka. Przemia, familijna wręcz atmosfera towarzyszyła spotkaniom z Edytą Świętek i Magdaleną Majcher.

I to jeszcze nie koniec, bo już w środę **30 czerwca** czeka nas prawdziwa literacka uczta - spotkanie ze **Szczepanem Twardochem!** Zapraszamy do ogrodu WBP w Opolu na godz. 17.

Letni urlop to idealny czas na nadgonienie zaległości z literatury, więc i w „Zaczytanym Opolskim” przerwy nie będzie.

FOT. ZUZANA KRAJEWSKA WARSZAWA CREATIVES

Spotkanie autorskie ze Szczepanem Twardochem w ogrodzie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej 30 czerwca o 17.00.

MARSZAŁEK
Województwa Opolskiego

A jak wakacje, to muszą być atrakcje dla dzieci i młodzieży. Już teraz zapraszamy na lipcowe spotkanie z **Marcinem Pałaszem** - popularnym autorem książek i słuchowisk dla tej właśnie grupy czytelników. Spodziewamy się mnóstwa elfów, dobrze wychowanych psów, nowinek ze świata Marcelinki i na pewno dobrej zabawy! Warto zapamiętać i przekazać miłośnikom - **6 lipca** spotkanie w Gminnej Bibliotece Publicznej w Murowie, **7 lipca** w Łubniańskim Ośrodku Kultury Biblioteki Publicznej.

Starszych czytelników zapraszamy **24 sierpnia** do bibliotek w Popielowie i Pokoju na spotkanie z **Robertem Małeckim** - autorem bestsellerowych kryminałów i thrillerów, zdobywcą Nagrody Wielkiego Kalibru i Kryminalnej Piły, czyli najważniejszych nagród literackich dla tego gatunku. Wraz z pisarzem na pewno przyjadą *Żalobnica* i *Zmora*, więc dreszczyku emocji wystarczy za klimatyzację...

W imieniu WBP w Opolu oraz marszałka województwa opolskiego życzymy Państwu udanych, bezpiecznych i bardzo zaczytanych wakacji.

Koniec życia tramera byłby końcem wszystkiego

Spotkanie

Gdyby zapytać o pierwsze skojarzenia po usłyszeniu nazwy Spitsbergen zapewne pojawiłaby się nazwa Polska Stacja Polarna Hornsund, niektórzy dodadzą kraina białych niedźwiedzi, pustka, koniec świata...

Jest rok 1977 gdy trzydziestodwumiesięczny Harald Soleim jest gotowy na rozpoczęcie nowego życia. Wcześniej po obronie pracy magisterskiej z mikrobiologii postanawia zostać na uniwersytecie w Bergen, gdzie otrzymuje stypendium doktoranckie. Bada jaki wpływ na zużycie tlenu w basenach hodowlanych mają

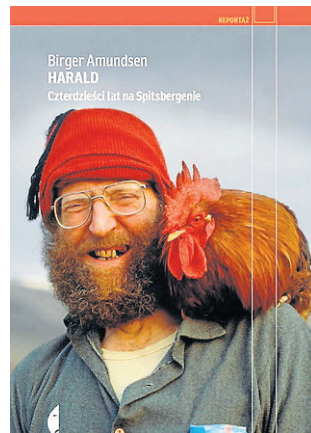
resztki karmy i rybie odchody. Snuje marzenia o Brazylii i dżunglach Amazonii, dlatego pakuje do plecaka podręcznik do nauki portugalskiego i w wietrzny, letni dzień przybywa na północz przelotem, że dzięki nieskończonej polarnej nocy będzie miał dość czasu, by poświęcić się brazylijskiemu projektowi. Rok życia myśliwego, a potem Ameryka Południowa.

Taki był jego plan. Plan, który zamienia życie początkującego naukowca na czterdzieści lat życia tramera polującego na pardwy, nerpy, renifery.

„Harald. Czterdzieści lat na Spitsbergenie”, to niespieszna, ciepła, przyjacielska opowieść

o człowieku, który nie zna kompromisu. O człowieku, którego lata spędzone w samotności zahartowały i uczyniły jeszcze bardziej nieustępliwym, przez co stał się niczym kraj, w którym żyje: bezwzględny i nieprzejednany.

To też opowieść o otaczającej człowieka przestrzeni, sile natury, sile porozumienia, pomiędzy człowiekiem i światem w którym żyje, o czasie wyznaczanym przez porządek polowań na foki, zastawiania pułapek na lisy, kontroli traperskiego rewiru. Na koniec to opowieść o zmieniającym się świecie, przejścia z czasu psich zaprzęgów, do czasu skuterów śnież-

nych, przy jednym niezmiennym - Haraldzie.

Na spotkanie z norweskim pisarzem i dziennikarzem Birgerem Amundsenem, przyjacielem i wieloletnim powiernikiem Harald, zapraszamy 7.07.2021 r.

Baczyński pogodny (?)

Wystawa

Wyjątkowe bogactwo i oryginalność artystycznej wyobraźni sprawiają, że dzieło Krzysztofa Kamila Baczyńskiego - mimo upływu czasu - pozostaje otwarte na nowe odczytania i perspektywy krytyczne.

Nie jest wcale tak, że ten wybitny poeta „zastygł w pomnik z uniesionym mieczem”, aczkolwiek wciąż niezwykle wpływowo są tradycyjne interpretacje jego dzieła, które odwołują się do trafnych, choć zarazem utartych kontekstów, „porażenia okupacyjnego”, „tragizmu pokolenia

Kolumbów”, „patriotycznego poświęcenia” czy „spełnionej apokalipsy”.

Wystawa pt. „Baczyński pogodny (?)”, nie zapoznając „uświęconych tradycji” egzegezy, pokazuje mniej oczywiste, a równie istotne oblicze warszawskiego artysty, w którego tekstach i obrazach, obojętnością i lęku, rozpacz i cierpienia, uobecniają się również - jakby na przekór wszystkiemu - namiętna pochwila życia, ekstatyczna radość, głęboka afirmacja rzeczywistości. Taki ogląd Baczyńskiego pozwala „wyrwać” go z „pułapki” własnej legendy.

Darmowa konwersacja

Biblioteka Austriacka

WBP Opole - Biblioteka Austriacka ma letnie wyzwanie dla osób poszukujących możliwości porozmawiania w języku niemieckim. W lipcu i sierpniu biblioteka organizuje konwersacje po niemiecku na trzech poziomach zaawansowania.

Spotkania będą prowadzone na miejscu oraz hybrydowo w wybrane środy. Zajęcia są bezpłatne dla użytkowników posiadających ważną kartę biblioteczną po sprawdzeniu poziomu zaawansowania. Liczba dostępnych miejsc jest ograniczona,

więc osoby zdecydowane winne jak najszybciej się zapisać. Szczegóły dotyczące terminów lekcji znajdują się na stronie internetowej Biblioteki Austriackiej www.ba.wbp.opole.pl oraz na jej profilu facebookowym. Informacje na temat konwersacji uzyskać można w Bibliotece Austriackiej, mieszczącej się przy pl. Piłsudskiego 5, a także telefonicznie nr 77 47 47 085 lub drogą elektroniczną: ba@wbp.opole.pl.

Darmowe konwersacje: Lipiec-sierpień w środy. Warunki uczestnictwa, zapisy i terminy spotkań po nr tel. 77 47 47 085, www.ba.wbp.opole.pl

KALENDARIUM

SPOTKANIA AUTORSKIE

5 LIPCA 2021, 17.00

Wykład
Tomasza Kuby Kozłowskiego
„W Dolinie Świcy.
Od Bolechowa i Doliny do Wygody i Przełęczy Wyszowskiej”, z okazji wernisażu wystawy „Z wizytą u Bojków”,
godz. 17:00
Ogród WBP w Opolu.

6 LIPCA 2021, 10.00

Spotkanie autorskie z **Marcinem Pałaszem**,
godz. 10:00
Gminna Biblioteka Publiczna w Murowie.

7 LIPCA, 10.00

Spotkanie autorskie z **Marcinem Pałaszem**,
godz. 10:00
Gminna Biblioteka Publiczna w Łubnianach.

7 LIPCA, 19.00

Spotkanie autorskie z **Birgerem Amundsenem**,
godz. 19:00
online
www.facebook.com/ObcojezycznaOpole.

21 LIPCA, 18.30, 20.00

Sputnik nad Opolem
Syberyjski bard.
Koncert
Evgena Malinowskiego.
Piosenki rosyjskich i polskich bardów,
godz. 18:30.

Pokaz filmu „Francuz”,
reż. Andriej Smirnow,

godz. 20:00.
Ogród WBP w Opolu.

24 SIERPNIA, 18.00, 19.00

Sputnik nad Opolem
Spotkanie z **Sylwią Frołow**,
autorką książki „Antonówki.
Kobiety Czechowa”,
godz. 18:00.

Pokaz filmu „Wielorybnik”,
reż. Filipp Jurjew,
godz. 19:00
Ogród WBP w Opolu.

24 SIERPNIA, 16.00, 18.00

Spotkanie autorskie z **Robertem Małeckim**
godz. 16:00
Gminna Biblioteka Publiczna w Pokoju,
godz. 18:00
Gminna Biblioteka Publiczna w Popielowie.

WYSTAWY

5 LIPCA

„Z wizytą u Bojków”
- wystawa z okazji jubileuszu współpracy województw iwanofrankińskiego i opolskiego.
Galeria WuBePe
ul. Piastowska 20.

5 LIPCA

Baczyński - pogodny (?)
- wystawa poświęcona poecie z okazji Roku Baczyńskiego
Mała Galeria
ul. Piastowska 18.

1 SIERPNIA

Wystawa prac z **FotoKlubu**
Opole
Galeria WuBePe
ul. Piastowska 20.

Rozmowy bez granic

Spotkania z pisarzami

Jeżeli mielibyśmy być Pollyanną i szukać pozytywów w tej co najmniej niefajnej sytuacji, zwanej pandemią, jednym byłby taki oto paradoks: świat nam zmalał jeszcze bardziej i pomimo zamknięcia granic i rozbrzmiewającej zewsząd pochwały dystansu - otworzyliśmy się na siebie.

Szczególnie dotyczy to spotkań międzynarodowych. Ponieważ nie wiemy kiedy (i czy w ogóle) będziemy mogli spotkać się na żywo, a rozmowach z niektórymi autorami marzyliśmy już od pewnego czasu - postanowiliśmy nie czekać, tylko skorzystać z okazji do rozmów bez granic!

Wraz z latem zaczynamy cykl spotkań online z pisarzami z różnych zakątków świata. Rozmowy te na żywo będziemy prowadzić w języku angielskim na Facebooku Biblioteki Obcojezycznej, a w późniejszym czasie, po przetłumaczeniu i dodaniu

napisów, udostępnimy je na Facebooku WBP.

W chwili oddawania tego numeru do druku szykujemy się do spotkania z holenderskim lingwistą i poliglotą, Gastonem Dorrenem, autorem świetnie przyjętej książki „Babel. W dwadzieścia języków dookoła świata” - o czym możecie przeczytać na stronie 10.

7 lipca połączymy się z północą Norwegii, gdzie w Tromsø jest Birger Amundsen, norweski dziennikarz i pisarz, autor wydawnego przez wydawnictwo Czame reportażu „Harald. Czterdzieści lat na Spitzbergenie” (przekład Karolina Drozdowska)

Jeszcze latem mamy nadzieję porozmawiać z mieszkającym w Argentynie hiszpańskim pisarzem, Andrzejem Barbą, autorem świetnie przyjętych zarówno przez czytelników jak i krytykę książek „Świetlista republika” oraz „Małe rączki” (tłumaczenia Katarzyna Okrasko, wydawnictwo Filtry). ©